

Initiatiefnota PvdA en ChristenUnie: meer zeggenschap over eigen omgeving

dinsdag 23 augustus 2016

Nederlanders moeten meer te zeggen krijgen over hun eigen omgeving. Dat bepleiten de fractievoorzitters Diederik Samsom (PvdA) en Gert-Jan Segers (ChristenUnie) in een initiatiefnota die vandaag wordt ingediend.

Op veel plekken hebben mensen al mooie initiatieven genomen om de eigen leefomgeving wat mooier, socialer of meer betrokken te maken. Zij moeten nog meer ruimte te krijgen om hun ideeën over bijvoorbeeld zorg, onderwijs en wonen in de praktijk te brengen. Mensen die gezamenlijk initiatief nemen voor een duurzame en zorgzame samenleving, verdienen daarbij alle steun van de overheid, geen tegenwerking. ChristenUnie en PvdA doen concrete voorstellen om daarvoor te zorgen.

Diederik Samsom: "Nederlanders hebben zelf vaak de beste ideeën om hun eigen omgeving te verbeteren. Bijvoorbeeld in Apeldoorn, waar inwoners en bedrijven samen duurzame energie opwekken. Of in Lierop, waar bijna de helft van de inwoners is verenigd in 'Lierop leeft' en gezinnen samen een helpende hand bieden voor wie hulp nodig heeft. De PvdA wil meer ruimte geven aan mensen om dit soort prachtige initiatieven in de praktijk te brengen, waarbij de overheid niet in de weg staat, maar een stap opzij doet en meedenkt."

Gert Jan Segers: "Ik proef een grote behoefte bij mensen om met anderen de handen ineen te slaan om samen hun zorg- energievoorziening en het leven in de buurt beter te maken. Daarin zien we dat mensen op concrete wijze breuklijnen in hun omgeving weten te dichtten door verantwoordelijkheid voor elkaar te dragen. Daarvoor willen wij meer ruimte maken en ik zie in het versterken van die samenleving een grote opdracht voor de politiek in de komende kabinetsperiode."

PvdA en ChristenUnie staan voor een overheid die initiatieven uit de samenleving niet beknot, maar juist aansluit bij ontwikkelingen van onderop; ruimte geeft, ondersteunt, stimuleert. Een overheid als partner. Dat is wat beide partijen willen. Met deze initiatiefnota doen Segers en Samsom voorstellen die burgers meer zeggenschap geven over publieke voorzieningen en professionals ruimte geven om met burgers mee te denken. "Dat doen we, omdat we ervan overtuigd zijn dat de overheid en de samenleving samen verantwoordelijkheid dragen voor publieke taken," aldus de fractievoorzitters.

Een greep uit de voorstellen van ChristenUnie en PvdA:

- *Uitdaagrecht.* Burgers moeten makkelijker en vaker de mogelijkheid krijgen om aan de overheid een alternatief plan voor te stellen over hun directe omgeving. Dit zogenaamde uitdaagrecht moet breder in de wetgeving worden verankerd.
- *Recht op overname.* Lokale verenigingen en buurten moeten het eerste recht krijgen om belangrijke gebouwen of stukken grond met een maatschappelijke functie over te nemen. Dit zogeheten overnamerecht moet in de wet worden verankerd.
- *Recht op zeggenschap.* Burgers moeten meer zeggenschap krijgen over de manier waarop de gezondheidszorg in hun omgeving is geregeld. Dat moet de regering vastleggen in de wet. Ook wordt de regering gevraagd onderzoek te doen naar de toepassing van zeggenschapsrecht in de sociale huursector.
- *De vertrouwensregel.* In zorg, onderwijs en wonen moet goed beleid beloofd worden met minder regels. We willen dat de regering onderzoekt of de vertrouwensregel in deze domeinen kan gelden. Scholen en zorginstellingen die gewoon goed functioneren krijgen dan te maken met minder toezicht en minder regels.
- *Professionals carrière laten maken in de frontlinie.* Als je een goede wijkagent bent, dan moet je salaris kunnen doorgroeien, juist als je liever op straat staat dan achter een bureau zit. Daarom stellen PvdA en ChristenUnie voor om het traditionele salarisgebouw te doorbreken zodat je de beste mensen in de frontlinie kunt behouden. Daarnaast moeten gezorgd worden voor de beste ICT systemen, waardoor onze professionals zich zoveel mogelijk met hun werk bezig kunnen houden, en hun tijd niet kwijt zijn aan afvinklijsten. De regering moet dit in beleid omzetten.
- *Democratisering van publieke organisaties en het toezicht daarop.* De regering moet een aantal experimenten organiseren om te testen hoe gebruikers van publieke organisaties rechtstreeks kunnen meebeslissen, echte zeggenschap kunnen krijgen over voorzieningen en minimaal eenderde van de toezichthouders rechtstreeks mogen kiezen.